

Narodowy Bank Polski

ma wyłączne prawo emitowania znaków
pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Oprócz monet i banknotów powszechnego obiegu
NBP emituje także monety i banknoty kolekcjonerskie.

Emisja wartości kolekcjonerskich
stanowi okazję zarówno do upamiętniania
ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania
zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Od 1996 roku NBP emituje także
dwuzłotowe monety okolicznościowe
powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP
są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

MONETY EMISJI 2012 MONETY EMISJI 2012

Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie
do obiegu w dniu 28 listopada 2012 r.
monet o nominałach 20 zł i 2 zł z serii
„Polscy malarze XIX/XX wieku”,
upamiętniających Piotra Michałowskiego.

Informacje o planie emisji oraz o sposobie zamiany monet
2 zł ze stopu Nordic Gold znajdują się na stronie:

www.nbp.pl/monety

Sprzedż monet kolekcjonerskich emitowanych przez NBP
jest prowadzona w serwisie Kolekcjoner
(aukcja internetowa/sklep internetowy) pod adresem:

www.kolekcjoner.nbp.pl

 KOLEKCJONER

oraz w oddziałach okręgowych NBP.

Monety zostały wyprodukowane
w Mennicy Polskiej S.A. w Warszawie.

Skład i druk: Drukarnia NBP

NBP

Narodowy Bank Polski

monety

POLSKIE OKRETY

Lekki krążownik
„Dragon”

Polskie okręty: lekki krążownik „Dragon”

● Lekki krążownik „Dragon” był pierwszym tej klasy okrętem bojowym polskich sił morskich. Zbudowany w latach 1917–1918 przez stocznnię Scott's Shipbuilding & Engineering Company Limited w Greenock dla brytyjskiej marynarki wojennej był prototypem serii ośmiu krążowników lekkich typu „D”. Wśród nich był również ORP „Conrad”, drugi polski okręt tej klasy.

● W czasie służby w Royal Navy, ówczesny, HMS „Dragon” pływał po prawie wszystkich morzach i oceanach. W ostatnim roku I wojny światowej brał udział w patrolach na Morzu Północnym. Wybuch II wojny światowej zastał go w Wielkiej Brytanii. Od rozpoczęcia wojny do przekazania Polskiej Marynarce Wojennej uczestniczył w działaniach wojennych na Morzu Północnym i Oceanie Atlantyckim, a od końca 1941 r. do powrotu na Wyspy Brytyjskie – w operacjach na Dalekim Wschodzie.

● Przejęty przez Polską Marynarkę Wojenną 15 stycznia 1943 r. w Birkenhead, dopiero 17 maja otrzymał oficjalną nazwę ORP „Dragon”. Początkowo proponowane nazwy „Lwów” oraz „Westerplatte” nie zostały zaakceptowane, pozostawiono więc nazwę oryginalną, która w języku angielskim znaczy „Smok” i ma bogatą tradycję. Jednocześnie nawiązano nią do galeonu „Smok” - pierwszego okrętu budowanego dla Polski w Elblągu w latach 1570-1572.

● Po zakończeniu remontu i przebrojenia oraz skompletowaniu personelu jesienią 1943 r. rozpoczęło się szkolenie załogi ORP „Dragon”. 20 lutego 1944 r. krążownik wyszedł w pierwszy rejs bojowy pod polską banderą wojenną na Morze Norweskie w zespole dalekiej osłony konwoju „JW-57” idącego do Murmańska i następnie – „RA-57”, powracającego stamtąd. Na początku marca powrócił do Scapa Flow, po czym w składzie brytyjskiej 10. Eskadry Krążowników, do której został przydzielony, rozpoczął przygotowania do wzięcia udziału w operacji lądowania wojsk sprzymierzonych w Normandii.

● Zadaniem 10. Eskadry Krążowników było artyleryjskie wsparcie lądowania sił alianckich i obezwładnienie niemieckiej obrony francuskiego wybrzeża. Od 6 czerwca do 8 lipca 1944 r. ORP „Dragon” ochraniał wschodnie skrzydło lądujących wojsk, bombardując w rejonie Caen niemieckie umocnienia i baterie artylerii nadbrzeżnej oraz kolumny wojsk niemieckich przemieszczające się wzdłuż wybrzeża. 8 lipca 1944 r., około godziny 5.00, został storpedowany i ciężko uszkodzony przez niemiecki miniaturowy okręt podwodny (tzw. żywą torpedę) typu „Neger”. W wyniku silnej eksplozji śmierć poniosło 37 członków załogi, a 14 zostało rannych. Zniszczenia ORP „Dragon” były rozległe, ale początkowo zamierzano go uratować. Ostatecznie podjęto jednak ekonomicznie uzasadnioną decyzję o osadzeniu okrętu na dnie w rejonie odcinka inwazyjnego „Sword” w Normandii. Wrak krążownika stał się elementem głównego falochronu portu „Mulberry”. Kilka miesięcy później większość ocalałej załogi „Dragona” zaczęła służbę na lekkim krążowniku „Conrad”.

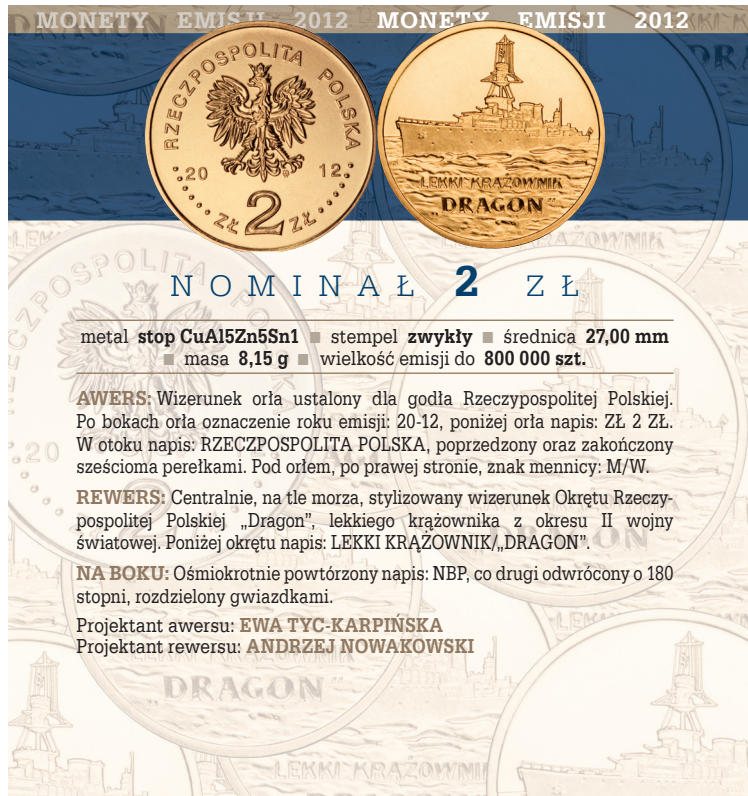
● Dowódcami okrętu byli: od 15 stycznia 1943 r. do 12 stycznia 1944 r. – kmdr Eugeniusz Pławski i od 12 stycznia do 15 lipca 1944 r. – kmdr por. Stanisław Dzienisiewicz.

● Wymiary, prędkość, siła rażenia i wyposażenie bojowe ORP „Dragon” w 1944 r. przedstawiały się następująco: wyporność

4850 t, wymiary: 143,65 x 14,10 x 5,33 m, napęd: dwa zespoły turbin o mocy 40 000 KM, prędkość maksymalna 29 w., zasięg 6 700 Mm przy 10 w. i 1 400 Mm przy 29 w., uzbrojenie: pięć 152-milimetrowych armat morskich, 102-milimetrowa podwójnie sprzężona armata uniwersalna, dwie 40-milimetrowe poczwórnie sprzężone armaty przeciwlotnicze oraz trzy podwójnie sprzężone i cztery pojedyncze 20-milimetrowe armaty przeciwlotnicze, opancerzenie na linii wodnej miało grubość 38–76 mm, a pokładu 25 mm. Załoga okrętu liczyła 30 oficerów oraz 430 podoficerów i marynarzy.

Walter Pater
Muzeum Marynarki Wojennej

● W dniu **18 października 2012 r.** Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę z serii „Polskie okręty” upamiętniającą lekki krążownik „Dragon”, o nominale 2 zł wykonaną stemplem zwykłym ze stopu Nordic Gold.

N O M I N A Ł 2 Z Ł

metal stop **CuAl5Zn5Sn1** ■ stempel **zwykły** ■ średnica **27,00 mm**
■ masa **8,15 g** ■ wielkość emisji do **800 000 szt.**

AWERS: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-12, poniżej orła napis: ZŁ 2 ZŁ. W otoku napis: RZECZOSPOLITA POLSKA, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod orłem, po prawej stronie, znak mennicy: M/W.

REWERS: Centralnie, na tle morza, stylizowany wizerunek Okrętu Rzeczypospolitej Polskiej „Dragon”, lekkiego krążownika z okresu II wojny światowej. Poniżej okrętu napis: LEKKI KRĄŻOWNIK, „DRAGON”.

NA BOKU: Ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant awersu: **EWA TYC-KARPIŃSKA**
Projektant rewersu: **ANDRZEJ NOWAKOWSKI**